

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/190/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014617
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122014617.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Kristíny Ferencziovvej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o podmienene prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 14.10.2022, č. k. 35PP/4/2022-42, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22.12.2022 takto

r o z h o d o l :

I/ Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie zrušuje v celom rozsahu.

II/ Podľa § 66 ods. 1 písm. c) a § 66 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona sa odsúdený A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D., E. XXXX/XXX, t. č. ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou

p o d m i e n e č n e p r e p ú š ť a

z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

rozsudkom Okresného súdu Senica zo dňa 30.07.2018, sp. zn. 1T/38/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 11.10.2018, sp. zn. 5To/113/2018, podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov nepodmienečne, ktorý vykonáva v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia,

rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 07.05.2015, sp. zn. 3T/26/2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Malacky zo dňa 13.11.2019, sp. zn. 3T/26/2015, podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 31.12.2016 vo výmere 3 (tri) roky nepodmienečne, ktorý vykonáva v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

III/ Podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona súd nariaďuje kontrolu odsúdeného A. B. technickými prostriedkami, a to osobným identifikačným zariadením podľa § 4 ods. 1 zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby podľa § 6 ods. 1 zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

IV/ Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona súd odsúdenému určuje skúšobnú dobu v trvaní 7 (sedem) rokov.

V/ Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona súd nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere 3 (tri) roky a podľa § 68 ods. 1 a § 51 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona súd odsúdenému ukladá nasledovné obmedzenia a povinnosti:

obmedzenie, spočívajúce v zákaze požívania návykových látok s výnimkou alkoholu, povinnosť, spočívajúcu v príkaze zdržiavať sa počas skúšobnej doby podmienenečného prepustenia na území Slovenskej republiky,

povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa uchádzať preukázateľne o zamestnanie,

povinnosť spočívajúcu v príkaze oznamovať 1 krát za 3 kalendárne mesiace probačnému a mediačnému úradníkovi na Okresnom súde Senica údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať, povinnosť spočívajúcu v príkaze dostavovať sa 1 krát za 3 kalendárne mesiace k probačnému a mediačnému úradníkovi na Okresnom súde Senica s tým, že prvýkrát je povinný sa k nemu dostaviť do 24 hodín od prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody za účelom upevnenia osobného identifikačného zariadenia na telo odsúdeného a odovzdania zariadenia na určenie polohy odsúdenému.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 14.10.2022, č. k. 35PP/4/2022-42 rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného zákona tak, že zamietol návrh riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou o podmiennečné prepustenie odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu uložený rozsudkom Okresného súdu Senica, sp. zn. 1T/38/2018 zo dňa 30.07.2018 a rozsudkom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 3T/26/2015 zo dňa 07.05.2015. Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť, ktorú bližšie neodôvodnil. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, rozhodne vo veci sám.

Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smerujú voči výroku, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si odsúdený vykonáva na základe rozhodnutí citovaných v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Návrh zamietol z dôvodu, že hoci splnil formálnu podmienku a prvú materiálnu podmienku na podmiennečné prepustenie, nesplnil však druhú materiálnu podmienku.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvého stupňa poukázal na to, že odsúdený bol doposiaľ trikrát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť, pričom z odpisu z registra trestov vyplýva, že v jednom prípade bolo trestné stíhanie podmiennečne zastavené a odsúdený sa v skúšobnej dobe osvedčil. Odsúdený sa ale dopustil zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1. ods. 4, písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva a hoci mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu 5 rokov, v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia mu bol mu nariadený výkon trestu, keďže v skúšobnej dobe spáchal ďalší zločin podľa § 172 ods. 1, písm. c), písm. d) Trestného zákona a bol mu uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 6 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Svedčí o tom skutočnosť, že si z predchádzajúceho podmiennečného odsúdenia nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Z týchto skutočností mal súd prvého stupňa za to, že v prípade odsúdeného je riziko recidívy príliš veľké.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, prvostupňový súd síce zistil všetky rozhodné skutočnosti pre svoje rozhodnutie, avšak tieto podľa názoru sťažnostného súdu nesprávne posúdil a dospel k chybným záverom. Nesprávnosť spočíva v tom, že niektoré skutočnosti nevzal do úvahy, resp. im priznal nepomerne väčšiu váhu, akú v skutočnosti majú.

Podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Na podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa okrem vykonania určitej časti trestu odňatia slobody, vyžaduje aj požiadavka pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienечné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienечnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienечné prepustenie, prvostupňový súd správne skonštatoval, že odsúdený dňa 04.09.2022 vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu v zmysle § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

Prvostupňový súd správne skonštatoval aj splnenie prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností. U odsúdeného možno badať splnenie účelu výkonu trestu odňatia slobody a aj samotný kladný vplyv penitenciárnej starostlivosti u odsúdeného.

Správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody je na požadovanej úrovni, príkazy a nariadenie príslušníkov rešpektuje, bol celkovo päťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol, plnil aj funkciu člena samosprávy odsúdených a funkciu vedúceho izby, a to k spokojnosti pedagógov a referentov režimu, bol pracovne zaradený a vypracoval sa na pozíciu vedúceho pracovnej zmeny a vykonával aj činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Aj v súčasnosti je odsúdený pracovne zaradený na pracovisku s voľným pohybom, prácu vykonáva k spokojnosti nadriadených a aj nad rámec svojho pracovného zaradenia. V hodnotení sa konštatuje, že pracovné návyky a zručnosti má osvojené v dostatočnej miere, k plneniu povinností pristupuje aktívne a zodpovedne, k trestnej činnosti zaujíma kritický postoj. Kontakt s rodinou udržiava pravidelne.

Všetky tieto skutočnosti odôvodňujú záver o splnení prvej materiálnej podmienky. Odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Je teda zrejmé, že uplatnením vhodných postupov penitenciárnej starostlivosti došlo k náprave správania sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie druhej materiálnej podmienky, a síce, že je možné od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, má sťažnostný súd na rozdiel od prvostupňového súdu za to, že aj táto podmienka je u odsúdeného splnená.

Sťažnostný súd zdôrazňuje že pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti.

Sťažnostný súd v prvom rade poukazuje na resocializačnú prognózu, ktorá je vzhľadom na nízke riziko recidívy trestnej činnosti priaznivá. V prospech odsúdeného svedčí aj to, že k spáchanej trestnej činnosti zaujíma kritický postoj a plní ciele stanovené programom zaobchádzania. V prípade podmienечného prepustenia má odsúdený vytvorené vhodné podmienky (má zabezpečené bývanie, o čom svedčí aj správa mediačnej a probačnej úradníčky z predbežného šetrenia) a rodinné zázemie, nakoľko má pozitívne vzťahy s rodinou, s ktorou je pravidelne v kontakte. Aj napriek tomu, že odsúdený v konaní nedoložil potvrdenie o zabezpečenom zamestnaní po podmienечnom prepustení, je sťažnostný súd toho názoru, že odsúdený plnením svojich pracovných povinností počas výkonu trestu odňatia slobody preukázal, že nemá problém podávať kvalitné pracovné výkony a nebude pre neho problém sa zamestnať. V neposlednom rade je potrebné zdôrazniť skutočnosť, že odsúdený je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, a teda prvýkrát je na jeho osobu pôsobené najprísnejším trestom v podmienkach Slovenskej republiky. Nemožno bez ďalšieho odvodiť, že ak k prevýchove odsúdeného neprišlo podmienечným odkladom trestu odňatia slobody, nepríde k jeho prevýchove ani výkonom

nepodmienečného trestu odňatia slobody, nakoľko rozsah zásahu do práv odsúdeného je pri výkone oboch týchto trestov diametrálne odlišný.

Aj napriek tomu, že odsúdený si odpykáva tresty za pomerne závažnú trestnú činnosť a ako vyplýva z ustanovenia § 66 ods. 2 Trestného zákona, súd musí prihliadnuť aj na povahu spáchaného trestného činu, toto však nemôže byť hodnotené izolovane a rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o podmienene prepustenie založené len na tejto skutočnosti. V prípade odsúdeného je prítomných mnoho skutočností, ktoré odôvodňujú predpoklad, že bude viesť na slobode riadny život a tieto nemožno opomenúť alebo prehliadnuť len s poukazom na závažnosť trestnej činnosti. Ani predchádzajúca trestná minulosť nie je natoľko bohatá, aby sťažnostný súd vylúčil možnosť podmienene prepustenia a konštatoval, že u odsúdeného nie je nádej, že na slobode bude viesť riadny život, keďže u odsúdeného výrazné kriminálne sklony nezbadal. Zvlášť v situácii, keď má k vlastnej trestnej činnosti kritický postoj a vo výkone trestu odňatia slobody je prvý krát, je ešte možné dôvodne predpokladať, že aj len časť z vykonaného trestu splnila u neho svoj účel z hľadiska kritérií definovaných v § 34 Trestného zákona. Sťažnostný súd je toho názoru, že podmienene prepustenie odsúdeného, môže mať na neho pozitívny vplyv v tom smere, že ho odradí od páchania ďalšej trestnej činnosti a motivuje ho k vedeniu riadneho života. Vzhľadom na to, že sťažnostný súd konštatoval splnenie prvej materiálnej podmienky, t. j. polepšenie odsúdeného, kedy sťažnostný súd predpokladá, že potlačil záporné vlastnosti a sklony, ktoré ho viedli k spáchaniu trestného činu, od odsúdeného právom očakáva, že už bude viesť riadny život, a to nielen v skúšobnej dobe podmienene prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Keďže má sťažnostný súd za to, že odsúdený spĺňa všetky podmienky na podmienene prepustenie, zrušil podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku napadnuté uznesenie v plnom rozsahu a vyhovel sťažnosti odsúdeného ako aj návrhu riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody a podmienene prepustil odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Na posilnenie účelu podmienene prepustenia sťažnostný súd odsúdenému uložil skúšobnú dobu v trvaní 7 (sedem) rokov, ktorú považoval za primeranú ako osobe odsúdeného, dĺžke dosiaľ vykonaného nepodmienečného trestu odňatia slobody, tak aj závažnosti trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený. Zároveň nariadil odsúdenému kontrolu technickými prostriedkami a probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere 3 (tri) roky ako aj ďalšie obmedzenia a povinnosti, tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia, ktoré sú spôsobilé zavrieť nápravu odsúdeného.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.